

**Advies over richtlijnen voor een
milieu-effectrapport over
Hoofdstuk Verwijdering
Milieubeleidsplan Groningen**

3 september 1993

523-22

commissie voor de milieu-effectrapportage

Gedeputeerde Staten van Groningen
Dienst Milieu en Water
Afdeling Bodem en Afval
Postbus 867
9700 AW GRONINGEN

uw kenmerk
93/12.821/b MAA

uw brief
d.d. 1 juli 1993

ons kenmerk
U631-93/Go/hh/523-27

onderwerp
Advies over richtlijnen voor een
milieu-effectrapport over hoofdstuk
Verwijdering Milieubeleidsplan Groningen

doorkiesnummer
030 - 347626

Utrecht,
3 september 1993

Met bovengenoemde brief stelde u de Commissie voor de milieu-effectrapportage (m.e.r.) in de gelegenheid advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van een milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de besluitvorming over hoofdstuk Verwijdering van het Milieubeleidsplan van de provincie Groningen. Overeenkomstig artikel 7.14 van de Wet milieubeheer (Wm) bied ik u hierbij het advies van de Commissie aan.

De Commissie hoopt met haar advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan de totstandkoming van de richtlijnen voor het MER. Zij zal gaarne vernemen hoe u gebruik maakt van haar aanbevelingen.

Hoogachtend,

dr. J.T. de Smidt
voorzitter van de werkgroep m.e.r.
hoofdstuk Verwijdering MBP Groningen

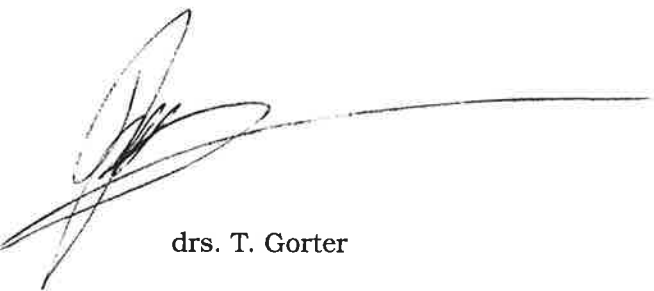
Advies over richtlijnen voor een
milieu-effectrapport over
Hoofdstuk Verwijdering
Milieubeleidsplan Groningen

Advies op grond van artikel 7.14, eerste lid van de Wet milieubeheer over
richtlijnen voor een milieu-effectrapport over Hoofdstuk Verwijdering van het
Milieubeleidsplan provincie Groningen,

uitgebracht aan Gedeputeerde Staten van Groningen door de Commissie voor de milieu-
effectrapportage; namens deze,

de werkgroep m.e.r. Hoofdstuk Verwijdering Milieubeleidsplan Groningen

de secretaris

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'T' followed by a long horizontal line.

drs. T. Gorter

de voorzitter

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'J. T. de Smidt' in a cursive style.

dr. J.T. de Smidt

Utrecht, 3 september 1993

INHOUDSOPGAVE

	Pagina
SAMENVATTING	1
1. INLEIDING	3
2. WISSELWERKING TUSSEN HOOFDSTUK VERWIJDERING EN MER	4
3. VORM EN PRESENTATIE	5
4. HUIDIGE SITUATIE EN PROBLEEMSTELLING	5
5. DOEL	7
6. VOORGENOMEN BELEID EN ALTERNATIEVEN	8
6.1 Te beschouwen alternatieven	8
6.2 Ontwikkeling van alternatieven	9
6.2.1 Methodische aspecten	9
6.2.2 Inhoudelijke aspecten	10
6.3 Meest milieuvriendelijk alternatief	13
7. TE NEMEN EN GENOMEN BESLUITEN	14
8. MILIEUGEVOLGEN	15
9. VERGELIJKING VAN DE ALTERNATIEVEN	16
10. LEEMTEN IN KENNIS	17
11. EVALUATIE ACHTERAF	17
12. SAMENVATTING VAN HET MER	18

BIJLAGEN

1. Brief van Gedeputeerde Staten van de Provincie Groningen d.d. 1 juli 1993 waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
2. Openbare bekendmaking van de start van de m.e.r.-procedure in Staatscourant nr. 123 d.d. 2 juli 1993.
3. Projectgegevens en samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage.
4. Lijst van inspraakreacties en adviezen.

SAMENVATTING

Voor de besluitvorming over het hoofdstuk Verwijdering van het Milieu-beleidsplan (MBP) 1995-1998 van de provincie Groningen zal milieu-effectrapportage worden uitgevoerd. De Commissie voor de milieu-effectrapportage geeft met dit advies voor richtlijnen aan welke onderwerpen in het kader van het milieu-effectrapport (MER) naar haar mening onderzocht moeten worden.

Wisselwerking tussen het hoofdstuk Verwijdering en het MER en de presentatie ervan (hoofdstuk 2)

De Commissie adviseert om bij de voorbereiding van het hoofdstuk Verwijdering te streven naar een voortdurende inbreng van milieu-aspecten. Dit kan worden bereikt door tegelijkertijd met het opstellen van concepten van het hoofdstuk Verwijdering, onderdelen van het MER op te stellen. Op deze manier kunnen de opstellers reeds in een vroeg stadium in aanraking komen met de milieu-effecten van het voorgenomen beleid, en ontstaat de mogelijkheid tot bijstelling daarvan als gevolg van het MER.

Presentatie van het MER (hoofdstuk 3)

Om overlap in de beide documenten te voorkomen kan het MER eventueel in het hoofdstuk Verwijdering worden opgenomen, waarbij het echter wel afzonderlijk herkenbaar dient te zijn.

Huidige situatie en probleemstelling (hoofdstuk 4)

Het ontwerp-hoofdstuk Verwijdering/MER dient een korte beschrijving te geven van het huidige beleid, de knelpunten in dit beleid, alsmede de knelpunten in de bestaande milieusituatie. Op basis van deze beschrijving kan de probleemstelling van het ontwerp-hoofdstuk Verwijdering/MER worden geformuleerd. De probleemstelling bepaalt samen met de doelstellingen in belangrijke mate de grenzen waarbinnen beleidsalternatieven worden uitgewerkt.

Doel (hoofdstuk 5)

In het ontwerp-hoofdstuk Verwijdering/MER dienen de hoofddoelstellingen en de bijbehorende tussendoelstellingen duidelijk te worden beschreven. Daarnaast zal per schakel in de Verwijderingsketen van de diverse afvalstoffen moeten worden aangegeven wat de taakstellingen zijn en hoe deze moeten worden bereikt.

Voorgenomen beleid en alternatieven (hoofdstuk 6)

Het genereren van alternatieve beleidsopties is een belangrijk onderdeel van het MER. Er zijn veel alternatieven mogelijk, maar het is niet de bedoeling deze allemaal in het ontwerp-hoofdstuk Verwijdering/MER te beschrijven en uit te werken. Er dient dus een selectie plaats te vinden van de belangrijkste beleidsbeslissingen waarvoor alternatieven moeten worden ontwikkeld. De Commissie geeft in haar advies enkele vraagpunten en aandachtspunten waaraan bij het ontwikkelen en selecteren van alternatieven aandacht kan worden besteed.

1. INLEIDING

De provincie Groningen is voornemens vóór 1 maart 1995 het Milieubeleidsplan 1995-1998 (MBP) vast te stellen. Dit (integrale) milieubeleidsplan zal betrekking hebben op een groot aantal milieuthema's, waaronder de verwijdering van afvalstoffen. Het hoofdstuk Verwijdering van het MBP treedt in de plaats van de huidige provinciale afvalstoffenplannen. In de startnotitie wordt gesteld dat in dit hoofdstuk beleid zal worden geformuleerd ten aanzien van de verwijdering van huishoudelijk afval, grof huishoudelijk afval, bouw- en sloopafval, kantoor-, winkel-, en dienstenafval, industrieel afval, reinigingsdienstenafval, niet specifiek ziekenhuisafval, shredderafval, auto-wrakken, gevaarlijk afval, agrarisch afval/groenafval, baggerslib, zuiveringsslib¹ en verontreinigde grond.

Op de totstandkoming van het hoofdstuk Verwijdering uit het MBP is de regeling voor milieu-effectrapportage (m.e.r.) van toepassing. De Provincie zal voor het op te stellen milieu-effectrapport (MER) eerst richtlijnen vaststellen. Daarna worden het MER en het ontwerp hoofdstuk Verwijdering opgesteld en samen in procedure gebracht.

De Commissie voor de milieu-effectrapportage is per brief van 1 juli 1993 in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen voor de richtlijnen voor het MER (zie bijlage 1). De startnotitie voor het MER heeft van 5 juli tot en met 13 augustus 1993 ter inzage gelegen (zie bijlage 2).

Dit advies voor richtlijnen is opgesteld door een werkgroep van de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van deze werkgroep is vermeld in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie voor de m.e.r. en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd.

De Commissie heeft bij het opstellen van het advies ook de door anderen ingediende adviezen en opmerkingen in beschouwing genomen (zie het overzicht in bijlage 4 en de verwijzingen in de voetnoten).

Benadrukt dient te worden dat dit advies voor richtlijnen betrekking heeft op een beleidsplan. Hierdoor wijkt het advies op een aantal punten af van de adviezen zoals deze veelal voor projecten op uitvoeringsniveau door de Commissie worden uitgebracht. De Commissie heeft geprobeerd aan te sluiten bij het niveau van het vast te stellen beleidsplan en alleen die elementen in het advies op te nemen, die hiervoor relevant zijn. Om die reden is het gebruikelijke hoofdstuk "Beschrijving van de bestaande toestand van het milieu" niet als zodanig in dit advies terug te vinden.

---

1 Voor communaal zuiveringsslib en eventueel andere subcategorieën zuiveringsslib wordt momenteel gezamenlijk door de drie noordelijke provincies een aparte m.e.r.-procedure doorlopen. In de onderhavige procedure blijven die categorieën zuiveringsslib voor de langere termijn derhalve buiten beschouwing. In dit MER dient echter wel aangegeven te worden wat in de tussenliggende periode met het zuiveringsslib gebeurt, alsmede de effecten van het beleid voor de overige categorieën zuiveringsslib.

3. VORM EN PRESENTATIE

In het MER moeten verschillende onderwerpen worden beschreven, die ook onderdeel zijn van het hoofdstuk Verwijdering. Het betreft met name de probleem- en doelstelling en het voorgenomen beleid. Daarom is het aan te bevelen om het MER op te nemen in het ontwerp-hoofdstuk Verwijdering. Daarmee kan tevens de omvang van het ontwerp-hoofdstuk en het MER worden beperkt. Om deze reden wordt verder in dit advies gesproken over ontwerp-hoofdstuk/MER.

Het ontwerp-hoofdstuk/MER moet laten zien welke essentiële keuzen zijn gemaakt. Ook de randvoorwaarden en criteria voor het opstellen en vergelijken van de verschillende alternatieven, evenals de wijze van vergelijken moet worden besproken.

Onderbouwende informatie kan in bijlagen worden opgenomen. Daartoe kunnen ook behoren een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst.

4. HUIDIGE SITUATIE EN PROBLEEMSTELLING

De milieu-effecten van afvalbeleid treden op van het lokale tot het mondiale schaalniveau op en zijn op elk schaalniveau verschillend van aard. Reductie, hergebruik van afval en beperking van emissies naar lucht en grondwater zijn echter altijd positief in hun gevolgen voor het milieu op een of meer van deze schalen. Het is echter ondoenlijk en ook niet zinvol in het MER de milieugevolgen op al deze schaalniveaus te beschrijven. In hoofdstuk 8 van dit advies (milieugevolgen) wordt hier nader op ingegaan. Daarom wordt in dit advies, in plaats van het gebruikelijke hoofdstuk "bestaande toestand van het milieu", voorgesteld de knelpunten te analyseren in het afvalbeleid.

Korte beschrijving huidige afvalbeleid

Aangegeven moet worden welk beleid voor de verschillende categorieën afvalstoffen op dit moment wordt gevoerd. Omdat de ontwikkelingen in het landelijk beleid de laatste jaren zeer snel zijn gegaan verdient het aanbeveling de verschillen aan te geven tussen het vigerend provinciaal beleid en het nationaal en interprovinciaal beleid: in hoeverre zijn de recente ontwikkelingen vertaald naar de Groningse situatie? Uiteindelijk moeten de specifieke knelpunten worden beschreven die aanleiding geven tot het bijstellen van het beleid.

Analyse van knelpunten in het afvalbeleid

Hier kan worden aangegeven in hoeverre het resultaat van het huidige beleid aansluit bij, of afwijkt van, de doelstellingen van dat beleid. De hieruit voortkomende analyse van knelpunten (zie ook de startnoti-

optreden als gevolg van het einde van de levensduur van de diverse inrichtingen; het is overigens duidelijk dat de levensduur per inrichting zal verschillen.

De probleemstelling leidt vervolgens tot het formuleren van de doelen van het beleid in het Provinciaal Milieubeleidsplan. De probleemstelling en de daaruit afgeleide doelstellingen bepalen het terrein waarbinnen beleidsalternatieven moeten worden gezocht.

5. DOEL

De voorgenomen activiteit is het vaststellen van het onderdeel van het Milieubeleidsplan inzake de verwijdering van diverse categorieën afvalstoffen. In de startnotitie is als doelstelling op hoofdlijnen voor het toekomstige afvalbeleid van de provincie Groningen vermeld:

"beheersing en sturing van afvalstromen zodanig, dat het ontstaan van afval zo veel mogelijk wordt voorkomen, zo veel mogelijk afval wordt hergebruikt of nuttig toegepast, het overblijvende afval wordt verbrand³] en alleen het niet verbrandbaar afval wordt gestort."

Richtinggevend voor het afvalstoffenbeleid in de provinciale afvalstoffenplannen zijn de doel- en taakstellingen op rijksniveau. Daaruit vloeit voort dat inzichtelijk moet worden gemaakt hoe die voornemens uit het Tienjarenprogramma Afval 1992-2002 van het Afval Overleg Orgaan, het Nationaal Milieubeleidsplan Plus (NMP-Plus), de Notitie Preventie en Hergebruik en het ontwerp-Meerjarenplan Gevaarlijk Afval zullen worden vertaald naar de Groningse situatie.

Daarbij is het van belang welke ijkjaren bij het opstellen van provinciale scenario's worden gekozen. Keuze voor dezelfde ijkjaren als in de genoemde landelijke beleidsplannen, laat het duidelijkst zien in hoeverre in de toekomst de gestelde doelen gehaald worden.

In het hoofdstuk Verwijdering moet worden aangegeven hoe de doelstellingen en taakstellingen van het afvalstoffenbeleid dienen te worden gerealiseerd (geld, informatie, stimuleringsprojecten, doelgroepenbenadering). Daarmee wordt het kader geboden voor het concrete uitvoeringsniveau (realiseren preventie, inzameling, be- en verwerking, eindbestemming, nazorg). Naar het oordeel van de Commissie behoren tot dat kader ook randvoorwaarden, criteria en methodiek voor locatiekeuzen. Er moet een duidelijk overzicht worden gegeven hoe de verschillende procedures bij de realisering van de doelstellingen verlopen en met elkaar samenhangen; wie zijn de actoren en op welk moment?

---

3 Hierbij wordt vermeld dat het ook kan gaan om technieken anders dan verbranden waarmee het volume van afval op vergelijkbare wijze kan worden gereduceerd, tegen vergelijkbare of lagere kosten en met vergelijkbare of minder milieu-effecten.

Op de ontwikkeling van alternatieven wordt ingegaan in paragraaf 6.2. In het MER dienen, naast het voorgenomen beleid, in ieder geval aan de orde te komen:

- Referentiesituatie:
Dit betreft de situatie waarin het huidige beleid wordt voortgezet. Deze situatie dient als referentie voor het voorgenomen beleid. Voor de beschrijving van deze situatie kan gebruik worden gemaakt van de in hoofdstuk 4 gevraagde beschrijving van het huidige gevoerde beleid.
- Meest milieuvriendelijk alternatief:
Bij dit alternatief worden de meest vergaande, maar nog wel realistische opties voor de uitvoering van het beleid voor preventie en hergebruik, en de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu gehanteerd. Op dit alternatief wordt uitvoeriger ingegaan in paragraaf 6.3.

6.2 Ontwikkeling van alternatieven

Onderstaand in paragraaf (6.2.1) zal worden ingegaan op een mogelijke methodiek voor het ontwikkelen van alternatieven. Daarna worden in paragraaf 6.2.2 de inhoudelijke aspecten van de alternatieven besproken.

6.2.1 **Methodische aspecten**

In een afvalstoffenplan komen vele beleidsbeslissingen aan de orde. Het is niet mogelijk om alle beleidsbeslissingen in het MER te beschouwen. In het MER kunnen slechts de belangrijkste beleidsbeslissingen (inclusief alternatieven voor deze beslissingen) uitvoerig aan de orde komen. Enkele samenhangende alternatieven dienen ontwikkeld te worden door het maken van combinaties van belangrijke beleidsbeslissingen. De Commissie onderscheidt bij de ontwikkeling van alternatieven de volgende stappen:

A Selectie van relevante punten waarover beslissingen moeten worden genomen.

De Commissie acht met name beleidsbeslissingen over de in paragraaf 6.2.2 genoemde vraagpunten van belang. Bij de selectie van relevante beleidsbeslissingen kan de analyse van knelpunten (zie hoofdstuk 4) als eerste uitgangspunt dienen.

In het MER dienen vooral beslissingen aan de orde te komen die kenmerkend zijn voor de problematiek in Groningen. Op beleidsvragen waarover op landelijk niveau reeds besluiten zijn genomen (bijvoorbeeld het prefereren van verbranden boven storten), hoeft daardoor niet te worden ingegaan.

Beleidsvragen over regionale- en samenwerking in NAO-verband alsmede over de te kiezen be- en verwerkingsmethoden en de daarvoor benodigde capaciteit dienen wel beantwoord te worden. Tevens moet

- Welke onderlinge verhouding van modules wordt nagestreefd? Op welke taakstellingen zijn deze gebaseerd?
- De Commissie acht de wijze waarop uitvoering gegeven gaat worden aan het beleid met name van belang. Bijvoorbeeld op welke wijze de doelgroepen gestimuleerd worden initiatieven te ontplooiën op het gebied van hergebruik en preventie. Hierbij kan worden gedacht aan de effecten van milieuzorgsystemen en milieuverslagen van vergunningplichtigen.
- Uitgaande van de gehanteerde taakstellingen voor zal moeten worden aangegeven welke consequenties deze hebben voor de omvang van be- en verwerkingsinrichtingen (waaronder stortplaatsen). In de huidige planvorming dient een gemotiveerde capaciteitsberekening te worden meegenomen.
- Op welke schaal (regionale, provinciale, bovenprovinciale schaal) dienen deelprocessen zoals compostering en verbranding te worden gerealiseerd?
- Aangegeven dient te worden welke minimumcapaciteit be- en verwerkingsinrichtingen dienen te hebben teneinde tot een milieuhygiënisch en bedrijfseconomisch verantwoorde bedrijfsvoering te kunnen komen.
- In dit kader wijst de Commissie op het belang van een goede onderbouwing van het voorgenomen beleid. Het is van belang de consequenties toe te lichten indien bepaalde uitgangspunten en aannamen voor het beleid niet hanteerbaar blijken te zijn.
- Voor een deel van de hierboven genoemde aspecten kan in het ontwerp-hoofdstuk Verwijdering/MER verwezen worden naar het hoofdstuk "reeds genomen besluiten" en de aan die besluiten ten grondslag liggende (milieu)studies.
- Op welke locaties vindt afvalbe- en -verwerking plaats?
 Als in het afvalstoffenplan concrete locaties, of uitbreiding van bestaande locaties voor de be- en/of verwerking van afvalstoffen worden aangewezen dienen daarvoor locatie-alternatieven opgenomen te worden. Voorts is het mogelijk dat (nieuwe) afvalstromen naar bestaande voorzieningen worden gealloceerd of dat nieuwe overslagstations bij reeds bestaande worden gesitueerd, ook in die gevallen is sprake van besluitvorming over een locatiekeuze. Criteria waaraan een te kiezen locatie moet voldoen, moeten deel uitmaken van de te beschouwen alternatieven.

Dit kan leiden tot criteria die gegroepeerd worden per deelbelang. Deelbelangen zijn bijvoorbeeld ruimtelijke ordening, milieuhygiëne,

- Met behulp van welk instrumentarium (bijvoorbeeld financiële regelingen zoals transportkostenverevening, uniforme dan wel gedifferentieerde verwijderingstarieven etc.)?
- Welke voorzieningen worden getroffen in geval door onvoorziene omstandigheden (tijdelijke) uitbreiding c.q. vervanging van verwerkingscapaciteit noodzakelijk zal zijn?
- Hoe worden nieuwe ontwikkelingen/technieken ingepast die tijdens de planperiode ter beschikking komen?
- Hoe wordt een voldoende mate van nazorg voor stortplaatsen gegarandeerd?
- Hoe vindt handhaving plaats bij specifieke inrichtingen, die veel kans op milieuverontreinigingen kunnen geven?
- Welke prioriteitsstelling vindt plaats bij de handhaving in de keten van de afvalverwijdering; waar vindt wat plaats? Met welke capaciteit wordt het handhavingsprogramma uitgevoerd?

6.3 Meest milieuvriendelijk alternatief

Artikel 7.10, lid 3 van de Wm:

"Tot de ingevolge het eerste lid, onder b, te beschrijven alternatieven behoort in ieder geval het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast."

Het meest milieuvriendelijke alternatief dient zodanig gedetailleerd te worden beschreven dat vergelijking met de andere alternatieven mogelijk is. Met name dient meer op een extra inzet van middelen en het effect daarvan op de afvalstromen te worden ingegaan, dan dat verdergaande taakstellingen worden geformuleerd. De taakstellingen zijn immers op landelijk niveau al grotendeels vastgelegd.

Het meest milieuvriendelijk alternatief kan zich van de andere alternatieven onderscheiden door bijvoorbeeld:

- het zo snel mogelijk beëindigen van uit milieuhygiënisch oogpunt ongewenste situaties en afvalverwijderingsstructuur;
- een maximale inzet van beschikbaar instrumentarium en de ontwikkeling van benodigde aanvullende instrumenten;
- een maximale provinciale inspanning bij de handhaving;
- een set van criteria en randvoorwaarden voor locatiekeuzen, die zodanig geoperationaliseerd zijn en in prioriteitsvolgorde zijn gezet, dat zij tot de meest-milieuvriendelijke locatiekeuzen zullen leiden;
- de keuze voor best bestaande technieken en de meest milieuvriendelijke verwerkingstechnieken;
- de keuze voor de meest milieuvriendelijke wijze van transport (per schip of per trein).

Het meest milieuvriendelijk alternatief dient een realiseerbaar alternatief te zijn. Vandaar ook dat het voor de besluitvorming interessant

8. MILIEUGEVOLGEN

De milieugevolgen van het in het hoofdstuk Verwijdering voorgenomen beleid, alsmede van de alternatieven voor dat beleid, spelen zich af op verschillende schaalniveaus. Uitputting van grondstoffen, bijvoorbeeld, speelt zich af op mondiale schaal, luchtverontreiniging door afvalverbranding op continentale schaal. De Commissie is van oordeel dat een kwantitatieve weergave van de milieugevolgen van het beleid op water, bodem, lucht, grondstoffen en energieverbruik niet noodzakelijk is om een goed beeld te geven van de effecten van het beleid. In dit hoofdstuk dienen naar het oordeel van de Commissie wèl de gevolgen van het afvalbeleid op de afvalstromen zelf te worden beschreven alsook de milieu-effecten van concrete afvalbe- en verwerkingsactiviteiten.

Methodiek

Bij het beschrijven van effecten gerelateerd van de gekozen verwijderingsketen zou een systeembenadering gevolgd kunnen worden, waarbij de toe te passen technieken binnen de verwijderingsketen aparte processtappen zijn. De stromen uit en naar het milieu (bezien vanuit het verwijderingssysteem) bieden een maat voor de milieu-effecten van het verwijderingssysteem. Het betreft stromen in termen van (vermindering van) onttrekkingen van grondstoffen, emissies van (afval)stoffen, ruimtebeslag etc.. Milieu'winst' in termen van opgewekte energie, het beschikbaar komen van secundaire grondstoffen en dus het verminderen van milieubelasting voor het opwekken van primaire energie en primaire winning van grondstoffen volgt ook uit de beschrijving van deze stromen. Deze methodiek is beschreven in de 'Handleiding voor milieugerichte levenscyclus van produkten' (CML 1992) en specifiek voor afvalverwijdering uitgewerkt in het artikel 'Het afwegen van alternatieven bij afvalverwijdering', Milieu nr. 6, 1992.

Omdat een van de voornaamste doelstellingen van het afvalstoffenbeleid van de provincie gericht is op meer preventie en hergebruik, dient tevens kwantitatief voor alle afvalstromen weergegeven te worden hoe deze zich gedragen in de onderscheiden beleidsalternatieven. De verdeling van de hoeveelheden afvalstromen over de verschillende schakels in de afvalverwijderingsketen (preventie, hergebruik, verbranding etc.) dient dus te worden aangegeven. Van groot belang is uiteraard welke preventie wordt gerealiseerd.

Op deze wijze wordt in deze effectbeschrijvingen aangehaakt op bij de brongerichte koers van het afvalstoffenbeleid.

Milieu-effecten afvalbeleid

Aangegeven dient te worden in hoeverre de '**knelpunten afvalbeleid**' (zie hoofdstuk 4) door voorgenomen beleid en alternatieven worden opgelost.

Milieu-effecten van afvalverwerking

Bij de beschrijving van de milieu-effecten van de afvalverwijdering dient voortgebouwd te worden op de beschrijving van de '**bestaande**

worden. Bij dit deel van de vergelijking van de alternatieven dient zoveel mogelijk met hoeveelheden afvalstoffen en de verdeling daarvan over de schakels van de afvalverwijderingsketen te worden gewerkt. De vergelijking dient zowel per afvalstroom als voor alle afvalstromen gezamenlijk te worden gemaakt. In de vergelijking verdient het aanbeveling dat de doelmatigheidsaspecten uit de Wet Milieubeheer worden meegenomen. Gezien het strategische niveau en de beperkte meetbaarheid van de effecten op dat niveau, zal genoemde vergelijking het karakter van een kwalitatief deskundigen oordeel dragen.

De methode voor effectbeschrijving uit hoofdstuk 8 biedt de mogelijkheid om kengetallen te genereren, zodat tot op zekere hoogte een kwantitatieve vergelijking van de milieu-aspecten gerelateerd aan de verschillende alternatieven mogelijk wordt. De Commissie wijst hierbij op het gevaar van het introduceren van schijnnaauwkeurigheid. Een gevoeligheidsanalyse kan dit risico inperken.

Hoewel niet verplicht in het kader van m.e.r., benadrukt de Commissie dat bij de vergelijking van de alternatieve beleidsopties een beschouwing over de kosten van de beleidsopties van groot belang is, alsmede een explicitering van de beschikbare budgetten voor met name beleid ten aanzien van preventie en gescheiden inzameling. Ook de overige factoren (zoals acceptatie en organisatie) die de keuze voor, en vormgeving van het voorgenomen beleid hebben bepaald kunnen bij de vergelijking van alternatieven betrokken worden.

10. LEEMTEN IN KENNIS

Een overzicht van de leemten in kennis en informatie die na de analyses van de milieu-effecten zijn overgebleven en die tot onvolledigheid leiden, moet in het MER worden gegeven, alsmede de redenen waarom deze leemten zijn blijven bestaan. Gegevens die voor de besluitvorming cruciaal zijn, mogen niet tot de leemten in kennis behoren. Aangegeven moet worden wat de gevolgen van deze leemten in kennis zijn voor de besluitvorming en op welke wijze daarmee wordt omgegaan.

11. EVALUATIE ACHTERAF

Het onderzoeksprogramma voor de zogenaamde "evaluatie-achteraf" moet worden vastgesteld bij het nemen van het besluit; in dit geval dus bij het vaststellen van het hoofdstuk Verwijdering door Provinciale Staten. Het is aan te bevelen om het opstellen van dit onderzoeksprogramma te combineren met het opstellen van het MER en het hoofdstuk Verwijdering en wellicht met het Milieubeleidsplan als geheel. Dat maakt het mogelijk om het onderzoeksprogramma te richten op het evalueren van de voortgang in de uitvoering van het geformuleerde beleid.

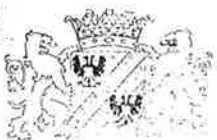
BIJLAGEN

**bij het advies over richtlijnen
voor een milieu-effectrapport
Hoofdstuk Verwijdering
Milieubeleidsplan Groningen**

(bijlagen 1 t/m 4)

BIJLAGE 1

Brief van het bevoegd gezag d.d. 1 juli 1993, waarin de Commissie in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen

provincie groningen

dienst
milieu en water

Bezoekadres:
Eendrachtskade z.z. 2
Alg. tel.nr. 050-164911

Postbus 867
9700 AW Groningen
Fax 050-164632
Correspondentie uitsluitend richten op
het postadres

	Commissie voor de milieu-effectrapportage
Ingekomen:	1 JULI 1993
nummer:	799-92
Cassier:	523-1+m3 (sex)
onderwerp:	Sc-presbid

Commissie voor de m.e.r.
Postbus 2345
3500 GH UTRECHT

Nr. 93/12.821/b, MAA

Groningen, 1 juli 1993

Behandeld door: C. Mentink
Telefoonnummer: 050-164536

Bijlage(n) : 10

Antwoord op:

Onderwerp : Toezending en terinzagelegging
startnotitie m.e.r. hoofdstuk Verwijdering
milieubeleidsplan provincie Groningen

Bijgaand doen wij u toekomen, in vijfvoud, de door Provinciale Staten van Groningen op 30 juni 1993 vastgestelde startnotitie voor de milieu-effectrapportage voor het hoofdstuk Verwijdering van het milieubeleidsplan provincie Groningen 1995 - 1998.

Ten gevolge van de inwerkingtreding van de Wet Milieubeheer op 1 maart 1993 is de provincie verplicht om voor 1 maart 1995 een integraal milieubeleidsplan vast te stellen. Dit milieubeleidsplan zal betrekking hebben op een groot aantal milieuthema's, waaronder de verwijdering van afvalstoffen. Het hoofdstuk Verwijdering van het milieubeleidsplan zal het huidige provinciale afvalstoffenplan vervangen.

Met het bekendmaken van het voornemen d.d. 3 juli 1993 in de regionale huis-aan-huis- en dagbladen, alsmede de Staatscourant, is de procedure formeel gestart. Vijf exemplaren van de kennisgeving zijn bijgevoegd.

Alvorens wij over kunnen gaan tot het maken van een milieu-effectrapport, dienen richtlijnen te worden gegeven inzake de inhoud van dat rapport. Deze richtlijnen zullen worden vastgesteld door Provinciale Staten van deze provincie in hun vergadering van 24 november a.s. Hierdoor zijn wij genoodzaakt gebruik te maken van onze bevoegdheid de termijn voor het vaststellen van richtlijnen te verlengen (art. 7.15 Wet Milieubeheer).

BIJLAGE 2

Openbare bekendmaking in Staatscourant nr. 123 d.d. 2 juli 1993

milieu-effectrapportage voor het hoofdstuk verwijdering van het milieubeleidsplan provincie groningen 1995 - 1998

Gedeputeerde Staten van Groningen maken namens Provinciale Staten van Groningen bekend, dat de startnotitie voor de milieu-effectrapportage voor het hoofdstuk Verwijdering van het milieubeleidsplan ter inzage ligt.

Voorgenomen activiteit

Ten gevolge van de inwerkingtreding van de Wet milieubeheer op 1 maart 1993 is de provincie verplicht om binnen twee jaar (dus voor 1 maart 1995) een integraal milieubeleidsplan op te stellen.

Dit integrale milieubeleidsplan zal betrekking hebben op een groot aantal milieuthema's, waaronder de verwijdering van afvalstoffen. Dit deel van het milieubeleidsplan (MBP) zal de huidige provinciale afvalstoffenplannen vervangen.

Bij het vastleggen van beleid in het MBP is ten aanzien van het afvalstoffendeel het maken van een milieu-effectrapport (MER) verplicht. Deze verplichting geldt voor de te kiezen methode voor de be- en verwerking van afvalstoffen, de daarvoor te creëren voorzieningen en de lokatie van die voorzieningen (inrichtingen).

Provinciale Staten van de provincie Groningen zijn in deze procedure zowel initiatiefnemer als bevoegd gezag.

Procedure

Alvorens het milieubeleidsplan op dit punt kan worden vastgesteld moeten de effecten op het milieu in een MER worden onderzocht.

De wettelijke procedure is gestart met de bekendmaking van deze startnotitie. Voordat het MER kan worden opgesteld stellen Provinciale Staten als bevoegd gezag richtlijnen vast waaraan de inhoud van het MER moet voldoen. Ten behoeve van het opstellen van deze richtlijnen is inspraak mogelijk.

Terinzagelegging

De startnotitie ligt vanaf 5 juli tot en met 13 augustus 1993 tijdens kantooruren ter inzage bij:

- provincie Groningen, dienst Milieu en Water, Eendrachtsskade zz. 2 te Groningen (kamer 324).

Inspraak

Opmerkingen met betrekking tot de te geven richtlijnen kunnen door een ieder tot en met 13 augustus 1993 schriftelijk worden ingebracht bij Gedeputeerde Staten van Groningen t.a.v. dienst Milieu en Water, Postbus 867, 9700 AW Groningen.

Inlichtingen

Voor meer inlichtingen kunt u bellen naar G. Wubs, tel. 050-164041.

BIJLAGE 3

Projectgegevens

Initiatiefnemer: Provinciale Staten van Groningen

Bevoegd gezag: Provinciale Staten van Groningen

Besluit: Vaststellen van het hoofdstuk Verwijdering van het Milieubeleidsplan 1995-1998

Categorie Besluit m.e.r.:

Activiteit: De provincie is voornemens het hoofdstuk Verwijdering van het Milieubeleidsplan 1995-1998 vast te stellen. Het treedt in de plaats van de huidige provinciale afvalstoffenplannen. De provincie geeft in de startnotitie aan dat in het hoofdstuk het beleid zal worden geformuleerd voor een groot aantal afvalstoffen.

Stand van zaken: Per brief van 1 juli 1993 heeft Gedeputeerde Staten van Groningen de Commissie verzocht advies uit te brengen over de richtlijnen voor het milieueffectrapport over het hoofdstuk Verwijdering van het Milieubeleidsplan 1995-1998 van de provincie Groningen. Op 19 augustus heeft er een bijeenkomst plaatsgevonden waar initiatiefnemer uitleg gaf over het project.

Samenstelling van de werkgroep:

drs. T.H.H. Houben

ir. F.J. Schuurman

mr. A. Tchernoff

ir. W.T. van Wijk

dr. J.T. de Smidt (voorzitter).

Secretaris van de werkgroep: drs. T. Gorter en drs. R.J. Bonte.

BIJLAGE 4

Lijst van inspraakreacties en advlezen

nr.	datum	persoon of instantie	plaats	datum van ontvangst Cie. m.e.r.
1.	930721	Vuilverwerkingsbedrijf Noord-Groningen	Uithuizen	930813
2.	930811	Samenwerkingsverband Afvalstoffenverwijdering Oost- en Zuidoost Groningen	Veendam	930813
3.	930816	Burgemeester en wethouders van de gemeente Veendam	Veendam	930823